

KARAKTERISTIEKE OBJECTEN BUITENGEBIED MARUM

Karakteristieke objecten buitengebied voormalig gemeente Marum

30 november 2023

Inhoud

1. Inleiding
2. Selectie karakteristieke objecten buitengebied voormalig gemeente Marum
3. Waarderingscriteria
4. Overzicht rijksmonumenten buitengebied Marum
5. Karakteristieke VAB-objecten bestemmingsplan buitengebied Marum
6. Verklarende woordenlijst
7. Bronnenlijst

1. Inleiding

Dit boekwerkje bevat de lijst met karakteristieke objecten in het buitengebied van de voormalige gemeente Marum. De selectie is uitgevoerd door Libau in opdracht van de gemeente Westerkwartier. In deze inleiding komen de aanleiding, het doel en de werkwijze van het onderzoek aan bod.

Aanleiding

De gemeente Westerkwartier heeft zich uitgesproken over de wenselijkheid van het aanwijzen van karakteristieke objecten in het buitengebied van de voormalige gemeente Marum. Op deze wijze kan worden voorkomen dat panden worden gesloopt zonder dat een nadere afweging kan worden gemaakt ten aanzien van de cultuurhistorische waarde. Met een inventarisatie en selectie van karakteristieke objecten biedt de gemeente duidelijkheid vooraf, zowel richting eigenaren als andere partijen en wordt voorkomen dat de gemeente slechts ad hoc en per individuele casus kan reageren op de ontwikkelingen. Daarnaast wordt vanuit de samenleving een groeiende belangstellingesignaleerd voor – en een roep om – bescherming van cultureel erfgoed als drager van lokale identiteit.

In het buitengebied van de voormalige gemeente Marum is tot nu toe alleen voor wat betreft de Vrijkomende Agrarische Bedrijfsparcels (VAB) een beknopte selectie van karakteristieke objecten opgesteld. De overige karakteristieke bebouwing in het gebied wordt met deze inventarisatie beoordeeld.

Doel

De gemeente wijst in het bestemmingsplan karakteristieke panden aan. Door middel van het planologisch verankeren van deze objecten in het bestemmingsplan kunnen eventuele sloopaanvragen op grond van de aanwezige cultuurhistorische waarden worden beoordeeld.

Werkwijze

De selectie is als volgt tot stand gekomen. Vertrekpunt van de inventarisatie is de lijst van objecten van het Monumenten Inventarisatie Project. Deze lijst is meer dan twintig jaar geleden opgesteld ten behoeve van de selectie van rijksmonumenten, en bleek toe te zijn aan herziening. Op basis van veldwerk en literatuuronderzoek is de bijgevoegde lijst tot stand gekomen.

Door de gemeente is nadrukkelijk ingezet op het betrekken van de bevolking bij het proces van inventarisatie, waardering en selectie. Daartoe is een werkgroep samengesteld waarin lokale deskundigen afkomstig uit (cultuur-)historische verenigingen en andere betrokken burgers zitting hebben gehad. Met de inbreng van de werkgroep is een selectie gemaakt van karakteristieke objecten in het plangebied.

De gemeente heeft de eigenaren op de hoogte gebracht om hun pand aan te wijzen als karakteristiek. Naar aanleiding van de binnengekomen reacties zijn de beschrijvingen en waarderingen op onderdelen aangepast.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat het belangrijkste onderdeel van dit document, de lijst met karakteristieke objecten in het buitengebied van de voormalige gemeente Marum. De objecten op deze lijst zijn gerangschikt per hoofdkern en vervolgens op straatnaam en huisnummer. Ieder object is voorzien van een korte beschrijving en een score ten aanzien van de vijf algemeen gehanteerde criteria voor de waardering van gebouwd erfgoed. Hoofdstuk 3 bevat een nadere omschrijving van deze waarderingscriteria.

De rijksmonumenten in het gebied zijn al beschermd en maken daarom geen deel uit van het onderzoek. Een overzicht van de rijksmonumenten in het gebied is bijgevoegd in hoofdstuk 4. De selectie met reeds vastgestelde karakteristieke VAB-objecten staat in hoofdstuk 5. Ook deze objecten zijn voorzien van een korte beschrijving en een score ten aanzien van de vijf algemeen gehanteerde criteria voor de waardering van gebouwd erfgoed. Een verklarende woordenlijst met veelgebruikte termen is te vinden in hoofdstuk 6. Tenslotte is een beknopt overzicht van de gebruikte bronnen is weergegeven in hoofdstuk 7.

30 november 2023

2. Selectie karakteristieke objecten buitengebied voormalig gemeente Marum

	Boerakkerweg	16	Boerakker
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Voormalige arbeiderswoning gebouwd rond 1930. Woonhuis van het krimpentype voorzien van een kleine uitbouw ter plaatse van de keuken. Uitgevoerd in sobere architectuur. Voorbeeld van relatief gaaf bewaarde arbeiderswoning. Beeldbepalend gelegen aan de Boerakkerweg, thans N388 welke de verbinding vormt tussen Boerakker en Niebert.			

	Jonkersvaart	33	Jonkersvaart
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-romp boerderij met stookhut. Gebouwd rond 1910. Boerderij in sobere ambachtelijk-traditionele trant. Voor het Westerkwartier streekeigen boerderijtype. Voorhuis voorzien van nokschoorsteen. Zeer beeldbepalend gelegen aan de zuidzijde van de Jonkersvaart. Vrijstaande schuur is in een latere fase gewijzigd en valt buiten de aanduiding.			

	Jonkersvaart	69	Jonkersvaart
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij en stookhut gebouwd in 1914. Boerderij van het stelp type en voorzien van sprongsgewijze versmalling richting de voorgevel. Met enige kenmerken van Overgangsarchitectuur, o.a. bij de vensters van het voorhuis. Met stookhut. Beeldbepalend gelegen aan de zuidzijde van de Jonkersvaart. Overige bebouwing is van later datum en valt buiten de aanduiding.			

	Jonkersvaart	bij 112	Jonkersvaart
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Draaibrug over de Jonkersvaart, bij Evertswijk. Smal brugdek voor voetgangers met wit geschilderd ijzeren hekwerk. Een van de weinige oorspronkelijke draaibruggen over de Jonkersvaart. Het merendeel van de bruggen is inmiddels vervangen. Beeldbepalend gelegen over de Jonkersvaart, nabij de Evertswijk.			

	Commissieweg	23	De Wilp
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij van het Oldambtster type, gebouwd in circa 1935. Boerderij met woonhuis en schuur onder één nok. Uitgevoerd met kenmerken van expressionisme, o.a. decoratief gebruik van gekleurd metselwerk. Beeldbepalend gelegen nabij de bocht in de Wilpstervaart. De aanduiding betreft de boerderij (woonhuis met schuur), de aangebouwde schuur van later datum en vrijstaande bebouwing op het erf vallen buiten de aanduiding.			

	Jonkersvaart	42A	Jonkersvaart
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid:	3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Baaruhuisje op begraafplaats. Baaruhuisje met klokkentoren uit 1924 ontworpen door gemeentearchitect Kloosterman. De begraafplaats met baaruhuisje is gelegen achter het lint aan de Jonkersvaart. Zeldzaam voorbeeld van baaruhuisje in Engelse landschapstijl in het Westerkwartier.			

	Jonkersvaart	77	Jonkersvaart
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Gemaal en sluis. Gebouwd in circa 1930. Eenlaags klein gebouw op rechthoekige plattegrond en onder plat dak. Opgetrokken in baksteen met betonnen plint en daklijst. Sluis waarvan de wanden deels zijn uitgevoerd als wulfmuren met gemetselde kubbestijlen. Ensemble van sluis en gemaal. Zeer beeldbepalend gelegen aan en in de Jonkersvaart.			

	Hooiweg	11	Lucaswolde
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij van het steltype. Een van oudere boerderijplaatsen in het gebied. Relatief forse boerderij uitgevoerd in sobere ambachtelijk-traditionele trant. Voorhuis met nokschoorsteen. Beeldbepalend gelegen nabij bocht in de Hooiweg. Vrijstaande bijgebouwen vallen buiten de aanduiding.			

	Hooiweg	18	Lucaswolde
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij met stookhut gebouwd rond 1915. Boerderij van het steltype. Voorzien van dakopbouw boven de centraal gelegen entree. Uitgevoerd met invloeden van vernieuwingsstijl, o.a. decooratief metselwerk, goot en hanekammen. Voorhuis met nokschoorsteen. Beeldbepalend gelegen aan de noordzijde van de Hooiweg. De aanduiding betreft de boerderij en de stookhut, overige bebouwing is van recentere datum en valt buiten de aanduiding.			

	Leidijk	22	Lucaswolde
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij met stookhut gebouwd in circa 1930. Woonhuis en schuur onder één nok. Uitgeboerd met kenmerken van expressionisme, o.a. kenmerkende geleding van de voorgevel met erkers en decoratief gebruik van metselwerk. Voorhuis met nokschoorsteen. Beeldbepalend gelegen op ruim erf met stookhut aan de Leidijk			

	Haarsterweg	48	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Stelpboerderij gebouwd in circa 1910. Voorhuis is voorzien van decoratieve elementen in het metselwerk. Voorbeeld van een reeks boerderijen van een zelfde type, namelijk een stelpboerderij. Voorhuis met nokschoorsteen. Ensemble met naastgelegen boerderijen nr. 52 en 54, welke van een vergelijkbaar type zijn. Vrijstaande bijgebouwen vallen buiten de aanduiding.			

	Haarsterweg	55	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Villaboerderij gebouwd rond 1915. Boerderij met villavormig voorhuis. Voorhuis op samengestelde plattegrond en voorzien van driezijdige erker. Uitgevoerd met invloeden van overgangsarhitectuur. Beeldbepalend gelegen aan de westzijde van de Haarsterweg. De aanduiding betreft uitsluitend het voorhuis met de schuur, overige bebouwing valt buiten de aanduiding.			

	Hooiweg	38	Lucaswolde
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij met stookhut, gebouwd rond 1925. Boerderij van het krimpentype genaamd Weemerhoek. Woonhuis en schuur onder een nok. In latere fase voorzien van riet op het voorhuis. Beeldbepalend gelegen aan de noordzijde van de Hooiweg			

	Haarsterweg	31	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Stelpboerderij gebouwd in 1908. Boerderij met aangebouwde bijschuur. Voorzien van rijk gedecoreerd voorhuis, met o.a. gekleurde baksteen. Kenmerkend boerderijtype in het Westerkwartier. Relatief gaaf bewaard gebleven. Nokschoorsteen verdwenen. Beeldbepalend gelegen op ruim erf aan de Haarsterweg. Aan de Haarsterweg zijn meer boerderijen gelegen van een vergelijkbaar type.			

	Haarsterweg	52	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Stelpboerderij gebouwd in 1910. Grotendeels opgetrokken in rode kalkzandsteen en elementen in witte kalkzandsteen. Voorbeeld gebruik nieuwe bouwmaterialen in de eerste kwart van de 20ste eeuw. Voorhuis met nokschoorsteen. Ensemble met naastgelegen boerderijen nr.48 en 54, welke van een vergelijkbaar type zijn. Aangebouwde schuur is van later datum en valt buiten de aanduiding.			

	Het Korige	4, en bij 4	Marum
Cultuurhistorische waarde:	3	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Restanten van geschutsofstelling, bunkers en uitkijkposten van voormalig radarpost Löwe/Trimunt. Gebouwd door de Duitse bezetter tijdens de Tweede Wereldoorlog. Gelegen aan de zuidzijde van de snelweg A7. Ensemble met het deel ten noorden van de A7 welke thans in gebruik is als motorcrossterrein.			

	Hoornweg	118	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Boerderij van het Oldambtster type gebouwd rond 1910. Voorzien van sprongsgewijze versmalling richting de voorgevel. In ambachtelijk-traditionele trant met invloeden van overgangsans architectuur, o.a. gestucte aanzet- en sluitstenen boven de vensters. Zeer beeldbepalend gelegen op kruising van de Hoornweg en de Wilpsterweg. Vrijstaande bijgebouwen zijn van later datum en vallen buiten de aanduiding.			

	Kruisweg	112	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis met werkplaats. Woning gebouwd rond 1930 en uitgevoerd met kenmerken van Expressionisme, o.a. asymmetrische voorgevel. Werkplaats gebouwd rond 1955 en uitgevoerd in zorgvuldige Wederopbouwarchitectuur. Met nokschoorstenen. Beeldbepalend gelegen aan de Kruisweg, ten oosten van Marum.			

	Wilpsterweg	11	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij met stookhut, gebouwd rond 1920. Boerderij van het stelp-type. Deels voorzien van rieten kap en voorzien van dakopbouw aan de voorzijde. Met enige kenmerken van vernieuwingsstijl. Voorhuis met nokschoorsteen. Beeldbepalend gelegen aan de Wilpsterweg. Vrijstaande schuur is van later datum en valt buiten de aanduiding.			

	Boerakkerweg	4	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Voorzorgelijke arbeiderswoning gebouwd rond 1930. Woonhuis van het krimpentype. Voorhuis met klein wolfseind. Voorbeeld van relatief gaaf bewaarde kleine arbeiderswoning uit het Interbellum. Beeldbepalend gelegen aan de Boerakkerweg. Ensemble met naastgelegen woonhuis (nr. 2) uit dezelfde periode.			

	Kloosterweg	4	Marum
Cultuurhistorische waarde:	3	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Restanten van bunkers van voormalig radarpost Löwe/Trimunt. Gebouwd door de Duitse bezetter tijdens de Tweede Wereldoorlog. Gelegen aan de noordzijde van de snelweg A7. Thans deels in gebruik als motorcrossterrein. Ensemble met het deel ten zuiden van de A7.			

	Wilpsterweg	2	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij en bijschuur, gebouwd in 1932. Boerderij met woonhuis en schuur onder één nok. Uitgevoerd met kenmerken van expressionisme, o.a. brede goten en decoratief gebruik van gekleurde baksteen. Met nokschoorsteen. Met kleinere vrijstaande bijschuur. Zeel beeldbepalend gelegen evenwijdig aan de Wilpsterweg. Ensemble van boerderij met vrijstaande schuur. Aanbouwen van later datum vallen buiten de aanduiding.			

	Boerakkerweg	2	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Voorzorgelijke arbeiderswoning gebouwd rond 1930. Woonhuis van het krimpentype. Voorbeeld van relatief gaaf bewaarde sobere arbeiderswoning uit het Interbellum. Met enige kenmerken van expressionisme. Voorzien van nokschoorsteen. Beeldbepalend gelegen aan de Boerakkerweg. Ensemble met naastgelegen woonhuis (nr. 4) uit dezelfde periode.			

	Carolieweg	14	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij gebouwd rond 1930. Wit gekeimde boerderij met rieten kap. Woonhuis en schuur onder een nok, voorhuis met klein wolfseind. Uitgevoerd met kenmerken van expressionisme. Beeldbepalend gelegen aan de Carolieweg. Aanbouw is van later datum en valt buiten de aanduiding.			

	Molenweg	3	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Villa met aangebouwd koetshuis, gebouwd rond 1910. Woonhuis op samengestelde plattegrond, met meerzijdige oriëntatie. Uitgevoerd in eclectische architectuur. Met topgevel aan de noordzijde en dakopbouw aan de westzijde. Zeer beeldbepalend gelegen aan de Molenweg.			

	Molenweg	19	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-romp boerderij gebouwd in circa 1955. Uitgevoerd in wederopbouwarchitectuur. Zeldzaam voorbeeld relatief gaaf bewaarde boerderij gebouwd in de wederopbouwperiode. Voorhuis voorzien van topgevel met nokschoorsteen. Zeer beeldbepalend gelegen aan de Molenweg. Boerderij volgt de perceelsrichting. De aanduiding betreft het hoofdgebouw. De aangebouwde lagere schuren en de vrijstaande bebouwing valt buiten de aanduiding.			

	Molenweg	28	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Dwarshuisboerderij gebouwd rond 1870. Voorhuis uitgevoerd als symmetrisch opgezet dwarshuis en o.a. voorzien van een dakopbouw, nokschoorstenen, omlijste entree en luiken. Schuur met rieten kap. Relatief gaaf bewaard gebleven. Beeldbepalend gelegen aan de Molenweg op perceel met hoog opgaand geboomte. De boerderij is georiënteerd op de weg.			

	Molenweg	86	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij met stookhut, gebouwd rond 1905. Boerderij van het stelptype waarbij het voorhuis is voorzien van een dakopbouw met sierspant in chaletstijl en nokschoorsteen. Met aangebouwde serre en vrijstaande stookhut. Met kenmerken van vernieuwingsstijl. Beeldbepalend gelegen op erf met hoog opgaand geboomte aan de noordzijde van de Molenweg in de kern van Niebert. Met betonnen bruggetje over de omgrachting aan de voorzijde van het erf.			

	Molenweg	15	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis met schuur, gebouwd rond 1915. Woonhuis en schuur onder één nok, met aan beide zijden een krimp. Voorhuis met dakopbouw en nokschoorsteen. Uitgevoerd met kenmerken van overgangsarchitectuur. Beeldbepalend gelegen aan de Molenweg tussen Nuis en Niebert.			

	Molenweg	24	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-romp boerderij gebouwd in circa 1933. Boerderij van het stelptype. Sobere asymmetrisch ingedeelde voorgevel. Voorzien van een dakopbouw welke in één vlak ligt met de voorgevel. Met nokschoorsteen. Voorhuis uitgevoerd met kenmerken van expressionisme. Beeldbepalend gelegen aan de Molenweg. De boerderij volgt de perceelsrichting.			

	Molenweg	30	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij met stookhut gebouwd rond 1915. Boerderij van het stelptype waarbij het voorhuis is voorzien van een lijstgevel, dakopbouw en nokschoorsteen. Uitgevoerd met kenmerken van vernieuwingsstijl, o.a. decoratieve goten en metselwerk boven de vensters. Beeldbepalend gelegen op ruim perceel aan de Molenweg. De aanduiding betreft uitsluitend de boerderij met stookhut, overige bebouwing is van recenter datum en valt buiten de aanduiding.			

	Molenweg	88	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis gebouwd rond 1910. Villavormig woonhuis op samengestelde plattegrond. Voorzien van o.a. een erker met balkonhek, portiek en schoorsteen. Uitgevoerd met kenmerken van vernieuwingsstijl. Beeldbepalend gelegen aan de noordzijde van de Molenweg, naast de kerk en in de kern van Niebert.			

	Molenweg	94	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij gebouwd in 1915. Boerderij van het steltype voorzien van dakopbouw boven de entree. Met nokschoosteen. De schuur is aan de westzijde uitgebreid. Beeldbepalend gelegen aan de Molenweg op erf met enkele vrijstaande bomen. Vrijstaande bebouwing valt buiten de aanduiding.			

	Molenweg	118	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Voormalige winkel-woning gebouwd rond 1935. Woonhuis onder zadeldak uitgevoerd met enige kenmerken van expressionisme. Met twee etalages aan de voorzijde waaraan de vml. functie van winkel nog afleesbaar is. Beeldbepalend gelegen in het lint aan de Molenweg, tussen Niebert en Leek.			

	Westerweg	44	Noordwijk
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij gebouwd in circa 1925. Boerderij van het steltype uitgevoerd met enige kenmerken van sobere Interbellumarchitectuur. Voorhuis voorzien van lijst en nokschoorsteen. Dakopbouwen in latere fase gewijzigd. Beeldbepalende vrijstaande ligging op ruim perceel aan de Westeweg. Vrijstaande bijgebouwen zijn van later datum en vallen buiten de aanduiding. Ensemble met Westeweg 46.			

	Nieuweweg	19	Nuis
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij van het steltype, gebouwd rond 1935. Woonhuis en schuur onder één nok, met aan beide zijden een krimp. Uitgevoerd in zorgvuldige Interbellumarchitectuur. Beeldbepalend gelegen aan de Nieuweweg tussen Marum en Nui. Vrijstaande bijgebouwen vallen buiten de aanduiding			

	Molenweg	114	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij gebouwd in circa 1915. Relatief breed voorhuis met de nokrichting dwars voor de schuur geplaatst. Voorhuis onder schilddak. Voorhuis voorzien van decoratief metselwerk. Beeldbepalend gelegen in het lint aan de Molenweg, tussen Niebert en Leek.			

	Westerweg	39	Noordwijk
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-romp boerderij gebouwd rond 1910. Wit gekleurde boerderij met riet op het schuurgedeelte. Voorbeeld van een kleine kop-romp boerderij in streekeigen Westerkwartiers type. Voorhuis met nokschoorsteen. Beeldbepalend gelegen in het agrarische lint aan de Westeweg, ten westen van Noordwijk.			

	Westerweg	46	Noordwijk
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij gebouwd in 1927. Boerderij van het stelp type. Voorgevel voorzien van lijst en decoratieve elementen in gekleurd metselwerk. Beeldbepalend gelegen aan de Westeweg. Schuren aan de achterzijde zijn van later datum en vallen buiten de aanduiding. Ensemble met Westeweg 44.			

	Nieuweweg	59	Nuis
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis gebouwd in circa 1935. Woning op rechthoekige plattegrond onder zadeldak. Opgetrokken in voor het Westerkwartier kenmerkende gele baksteen. Uitgevoerd met kenmerken van expressionisme. Beeldbepalend vrijstaande ligging op ruim perceel aan de Nieuweweg			

	Nieuweweg 62		Nuis
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij gebouwd rond 1900. Boerderij van het stelp type voorzien van rijke eclectische decoratie. Voorhuis met o.a. dakopbouw, nokschoorsteen. Angebouwde bijshuur is in latere fase gewijzigd. Beeldbepalend gelegen op ruim erf aan de noordzijde van de Nieuweweg. Vrijstaande bebouwing is van recenter datum en valt buiten de aanduiding.			

3. Waarderingscriteria

Het object of complex wordt aangemerkt als karakteristiek voor de gemeente Westerkwartier op grond van de volgende criteria:

Cultuurhistorische waarde, met als leidraad:

- het belang van het object / complex als bijzondere uitdrukking van een lokale culturele, sociaal-economische, maatschappelijke en/of wetenschappelijke ontwikkeling;
- het belang van het object / complex als uitdrukking van een emotionele band of beleving van de bewoners met het gebied.

Architectuurhistorische waarde, zich uitend in één of meer van de volgende punten:

- het belang van het object / complex voor de geschiedenis van de architectuur van het exterieur;
- het belang van het object / complex voor het oeuvre van een architect, stedenbouwkundige of ontwerper;
- het belang van het object / complex vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- het belang van het object / complex vanwege bijzonder materiaalgebruik, detaillering en constructie van het ontwerp (of onderdelen daarvan);
- het belang van het object / complex vanwege het innovatieve karakter als uitdrukking van een technische of typologische ontwikkeling.

Stedenbouwkundig-landschappelijke/ensemble waarde, met als leidraad:

- de betekenis van het object / complex vanwege de situering en de ruimtelijke relaties met de omgeving;
- de betekenis van het object / complex als essentieel onderdeel of representant van een groter geheel, dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en/of stedenbouwkundig-landschappelijk van belang is.

Authenticiteit:

- de betekenis van het object / complex vanwege de authenticiteit van het ontwerp (of onderdelen daarvan);
het belang van het object / complex in relatie tot de structurele en/of visuele gaafheid van de rurale omgeving of directe omgevingsruimte.

Zeldzaamheid:

- het belang van het object / complex vanwege de architectonische, stedenbouwkundig-landschappelijke, bouwtechnische, typologische en/of functionele zeldzaamheid in het gebied van de gemeente Westerkwartier.

Score

Per criterium kunnen de objecten tot drie punten scoren:

0 punten	geen waarde
1 punt	aanwezige waarde
2 punten	hoge waarde
3 punten	zeer hoge waarde

4. Overzicht Rijksmonumenten buitengebied Marum

Monumentnummer: 28283
Haarsterweg 32 9363 VD te Marum
Boerderij

Monumentnummer: 28284
Haarsterweg 34 9363 VE te Marum
Boerderij

Monumentnummer: 28287
Verlengde Wilpsterweg 2 9363 VA te Marum
Boerderij

Monumentnummer: 28288
't Pad 4 9365 TA te Niebert
Boerderij

Monumentnummer: 28289
't Pad 15 9365 TA te Niebert
Restant van de Iwemastins

Monumentnummer: 28290
Molenweg 62 9365 PE te Niebert
Molen

Monumentnummer: 28291
Molenweg 64 9365 PE te Niebert
Molenhuis

Monumentnummer: 28294
Nieuweweg 29 9364 PA te Nuis
Kerk
Monumentnummer: 513642
Westerweg 35 9824 TE te Noordwijk
Boerderij

Monumentnummer: 513643
Bij Westerweg 35 9824 TE te Noordwijk
Stookhut

Monumentnummer: 513645
Bij Oudeweg 17 9364 PP te Nuis
Stookhut

Monumentnummer: 513648
Haarsterweg 21 9363 VB te Marum
Rentenierswoning

Monumentnummer: 513649
Oudeweg 13 9364 PP te Nuis
Boerderij

Monumentnummer: 528899 Coendersborch
Oudeweg 15 9364 PP te Nuis
Hoofdgebouw (Coendersborch)

Monumentnummer: 528900 Coendersborch
Oudeweg 15 9364 PP te Jonkersvaart, Nuis
Historische tuin- en parkaanleg

Monumentnummer: 528901
Bij Oudeweg 15 9364 PP te Nuis
Tuinmuur

Monumentnummer: 528902
te Nuis
Toegangshek

Monumentnummer: 530400
te Nuis
Toegangshek

5. Karakteristieke VAB-objecten bestemmingsplan buitengebied Marum

	Boerakkerweg	22	Boerakker
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		

Kop-romp boerderij gebouwd in 1932. Klein voorhuis met nokschoorsteen en met relatief hoge schuur. Voorgevel van het woonhuis met asymmetrische gevelindeling met verticaal gericht ramen. Kenmerkend streekeigen boerderijtype.

Beeldbepalend gelegen aan de Boerakkerweg, aan de doorgaande weg tussen Boerakker en Niebert.

	Roordaweg	14	Boerakker
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		

Boerderij van het Oldambtster type, gebouwd in 1873. Voorzien van sprongsgewijze versmalling richting de voorgevel (krimpen). Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Voorzien van schuur met rieten kap. Met stookhut.

Beeldbepalend gelegen aan de Roordaweg, nabij de doorgaande weg tussen Boerakker en Niebert.

	Jonkersvaart	2	De Wilp
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		

Boerderij van het Oldambtster type, gebouwd in 1916. Voorzien van lijstgevel en verhoogde middenrisalier. Voorzien van krimpen en voorhuis met nokschoorsteen.

Beeldbepalend gelegen aan de noordzijde van de Wilpstervaart. Vrijstaande bijgebouwen zijn van later datum en vallen buiten de aanduiding.

	Jonkersvaart	12	Jonkersvaart
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		

Boerderij van het Oldambtster type gebouwd in circa 1920. Voorzien van sprongsgewijze versmalling richting de voorgevel en nokschoorsteen. Boerderij gebouwd in interbellumarchitectuur, o.a. sober decoratief gebruik van metselwerk en plint van donkere baksteen.

Beeldbepalend gelegen aan de noordzijde van de Jonkersvaart. Ensemble met naastgelegen vrijstaande garage uit de bouwtijd van de boerderij.

	Hooiweg	10	Lucaswolde
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		

Kop-romp boerderij gebouwd in circa 1870. Gepleisterd voorhuis voorzien van nokschoorsteen en daklijst. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Kenmerkend streekeigen type en een van de oudere boerderij in dit streekje.

Beeldbepalend gelegen aan de kruising van de Hooiweg en de Munnikeweg. Met stookhut uit de bouwtijd en twee vrijstaande schuren. De kapschuur is van recenter datum en valt buiten de aanduiding.

	Hooiweg	20	Lucaswolde
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		

Kop-romp boerderij, gebouwd in 1968. Voorhuis asymmetrisch voor de schuur geplaatst. Voorhuis met nokschoorsteen en schuur voorzien van rieten kap. Architectuur geïnspireerd op boerderijbouw in de jaren '20.

Beeldbepalend gelegen aan de Hooiweg, de doorgaande weg tussen Boerakker en Noordwijk, in het streekje Lucaswolde.

	Hooiweg	32	Lucaswolde
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	1		

kop-romp boerderij, gebouwd in 1913. Voorzien van krimpen en voorhuis met nokschoorsteen. Streekeigen boerderijtype. Met stookhut op het erf.

Gelegen aan een gedempte wijk en een pad tussen de Hooiweg en de Polderweg, in het streekje Lucaswolde.

	De Petten	6	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	1		

Boerderij van het krimpentype gebouwd in circa 1915. Voorzien van sprongsgewijze versmalling richting de voorgevel. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant, o.a. voorzien van asymmetrische indeling van de voorgevel.

Gelgen aan laan De Petten, achter het lint van Marum. Vrijstaande bijgebouwen op het erf zijn van later datum en vallen buiten de aanduiding.

	Haarsterweg	29	Marum
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij Zonnehoeve. Boerderij van het stelp type, gebouwd in 1911. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant met enige invloeden van vernieuwingsstijl, zoals de decoratie met gestucte banden en aanzet- en sluitstenen. Beeldbepalend gelegen aan de Haarsterweg, nabij de kruising met de Postdijk. De aangebouwde bijschuur is van ondergeschikt belang.			

	Haarsterweg	54	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Stelpboerderij gebouwd in 1935. Grotendeels opgetrokken in rode kalkzandsteen met elementen in witte kalkzandsteen. Voorhuis voorzien van kenmerkende rode pannen, nokschoorsteen en dakopbouw. Beeldbepalend gelegen op ruim erf. Ensemble met naastgelegen boerderijen welke van een vergelijkbaar type zijn. Met dwars aangebouwde bijschuur.			

	Kloosterweg	1	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Stelpboerderij Nieuw Trimunt, gebouwd in 1914. Voorzien van decoratief metselwerk in verschillende kleuren. Voorhuis o.a. voorzien van nokschoorsteen en erker. Beeldbepalend gelegen op de kruising van de Kloosterweg en de Postdijk.			

	Kruisweg	115	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-romp boerderij. Voorhuis voorzien van topgevel en nokschoorsteen. Met aangebouwde kleinere bijschuur en kapschuur. Schuur voorzien van uilenborden. Beeldbepalend gelegen aan de zuidzijde van het lint tussen Marum en Nuis. Gelegen op ruim erf met bruggetje aan de voorzijde.			

	Haarsterweg	49	Marum
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-romp boerderij gebouwd in 1924. Voorhuis met kenmerkende erkeruitbouw met kap en balkon. Met aangebouwde bijschuur. Beeldbepalend gelegen aan de weg tussen Marum en Frieschepalen, in het streekje De Haar.			

	Hamrik	11	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-romp boerderij met stookhut, gebouwd in 1926. Schuur voorzien van rieten kap. Streekeigen type met relatief klein voorhuis. Beeldbepalend gelegen op ruim erf in het streekje Hamrik. Met vrijstaand stookhut. De dwars aangebouwde bijschuur is in een latere fase gewijzigd.			

	Kruisweg	75	Marum
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Dwarshuisboerderij met stookhut. Voorhuis uitgevoerd als dwarshuis, gebouwd in circa 1870, en is dwars en asymmetrisch voor de schuur geplaatst. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Voorhuis voorzien van nokschoorstenen. Beeldbepalend gelegen in het lint aan de Kruisweg in Marum.			

	Lindsterlaan	41	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij van het Oldambtster type. Met stookhok en dwars aangebouwde bijschuur. Symmetrisch opgezette voorgevel met entree in portiek. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Beeldbepalend gelegen aan de Lindsterlaan, welke Marum verbind met Jonkersvaart. Vrijstaande bijgebouwen op het erf vallen buiten de aanduiding.			

	Malijksepad	13	Marum
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij van het Oldambtster type, gebouwd in 1910. Met stookhut. Voorhuis voorzien van kenmerkende gestucte banden, gedecoreerde kroonlijst en nokschoorsteen. Beeldbepalend gelegen nabij de Holtrops- of Pierswijk richting Jonkersvaart.			

	Leidijk	4	Noordwijk
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij met stookhut, gebouwd in 1938. Boerderij van het stelp type uitgevoerd in Interbellumarchitectuur. Met plint van donkerder baksteen. Voorhuis voorzien van nokschoorsteen. Beeldbepalende vrijstaande ligging op ruim erf aan de zuidzijde van de Leidijk. Dwars aangebouwde schuur is van ondergeschikt belang.			

	Nieuweweg	19	Nuis
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij van het stelp type, gebouwd in 1925. Uitgevoerd in zorgvuldige Interbellumarchitectuur, o.a. met bredere goten, plm van donker baksteen. Symmetrisch ingedeelde voorgevel met entree in portiek. Beeldbepalend gelegen op ruim erf aan de zuidzijde van het lint tussen Nuis en Marum. Vrijstaande schuur op het erf is van later datum en valt buiten de aanduiding.			

	Carolieweg	27	Niebert
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-romp boerderij gebouwd rond 1920. Voorhuis voorzien van nokschoorsteen, schuur met uileborden. Uitgevoerd in zorgvuldige Interbellumarchitectuur. Relatief gaaf voorbeeld van een streekeigen kop-romp boerderij. Beeldbepalend gelegen bij de kruising van de Carolieweg en de Halbe Wiersemaweg.			

	Lietsweg	6	Nuis
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	1		
 Kop-romp boerderij gebouwd rond 1950. Met evenwijdig gelegen schuur. Relatief klein voorhuis met hogere schuur. Schuren voorzien van rieten kappen. Gelegen aan de Lietsweg, een laan bereikbaar vanaf de doorgaande weg in Nuis.			

	Nieuweweg	34	Nuis
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis met voormalig café en schuur, gebouwd rond 1900. Gepleisterd voorhuis met kenmerkende dakkapel en nokschoorstenen. Schuur met baanderdeuren aan de straatzijde. Van waarde als vm. dorpscafé. Zeet beeldbepalend gelegen in het lint tussen Nuis en Marum, nabij de kruising met de Zuiderhoeksweg.			

6. Verklarende woordenlijst

Stijlaanduidingen en –perioden

Ambachtelijk-traditionele trant: sobere, streekeigen bouwtrant die niet aan een bepaalde stijl of periode is gebonden.

Chaletstijl: op traditionele, Zwitserse architectuur geïnspireerde bouwstijl uit omstreeks 1880-1920 gekenmerkt door onder meer decoratieve windveren en sierspanen.

Expressionisme: in Amsterdam ontwikkelde, expressionistische bouwstijl (Amsterdamse School); in het Noorden versoberd toegepast, nadruk op kloeke vormen, decoratief baksteenmetselwerk (ca.1910-1930).

Eclectische stijl: verzamelnaam voor bouwstijl(en) met gemengde toepassing van diverse historische stijlmotieven ('neostijlen'), zoals neoclassicisme en neorenaissance.

Interbellumarchitectuur: verzamelnaam voor architectuur uit de periode tussen Wereldoorlog I en II, met kloeke volumes in sobere baksteenbouw en markante kapvormen, vaak met overstek (ca. 1915-1940).

Vernieuwingsstijl: verzamelnaam voor gemengde bouwtrant die de overgang vormt van de eclectische stijl naar de moderne, minder aan historische motieven gebonden architectuur.

Wederopbouwarchitectuur: bouwwijze uit de Wederopbouwperiode (1945-1965), vaak uitgevoerd in sobere architectuur verwant aan de Delftse School en/of meer functionalistische architectuur.

Bouwtermen

Krimpentype: woningtype (vaak arbeiderswoning) waarbij het huis in de richting van de voorgevel sprongsgewijs versmalt (zogenoeten krimpen)

Omlopend schilddak: dak gevormd door twee driehoekige schilden aan de smalle, en twee trapeziumvormige schilden aan de lange zijde.

Topgevel: gevel aan de korte zijde van een gebouw; de gevellijn volgt min of meer het driehoekige dak.

Wolfseind: afgeschuinde kant aan de korte zijde van een dak.

7. Bronnenlijst

Literatuur

- J.T. Possel, M. van der Werf, J.B. Wolters, *Monumenten Inventarisatie Project; Gemeentebeschrijving Marum regio Westerkwartier*.
- Ronald Stenvert, e.a. *Monumenten in Nederland, Groningen*, Zwolle 1998
- P. de Vries, *Het huisje op de begraafplaats, Lijkenhuisjes in Groningen*, Bedum 2007

Websites

- www.beeldbankgroningen.nl
- www.hisgis.nl/hisgis/gewesten/groningen/groningen
- www.topotijdreis.nl

KARAKTERISTIEKE OBJECTEN EZINGE, FEERWERD, GARNWERD

Karakteristieke objecten Ezinge, Feerwerd, Garnwerd

28 maart 2024

Inhoud

1. Inleiding
2. Karakteristieke objecten kernen Ezinge, Garnwerd, Feerwerd
3. Karakteristieke objecten buitengebied Ezinge, Feerwerd, Garnwerd
4. Waarderingscriteria
5. Overzicht rijksmonumenten in Ezinge, Feerwerd en Garnwerd
6. Verklarende woordenlijst
7. Bronnenlijst

1. Inleiding

Dit boekwerkje bevat de lijst met karakteristieke objecten in Ezinge, Feerwerd en Garnwerd. De selectie is uitgevoerd door Libau in opdracht van de gemeente Westerkwartier. In deze inleiding komen de aanleiding, het doel en de werkwijze van het onderzoek aan bod.

Aanleiding

De gemeente Westerkwartier heeft zich uitgesproken over de wenselijkheid van het aanwijzen van karakteristieke objecten in Ezinge, Feerwerd en Garnwerd. Op deze wijze kan worden voorkomen dat panden worden gesloopt zonder dat een nadere afweging kan worden gemaakt ten aanzien van de cultuurhistorische waarde. Met een inventarisatie en selectie van karakteristieke objecten biedt de gemeente duidelijkheid vooraf, zowel richting eigenaren als andere partijen en wordt voorkomen dat de gemeente slechts ad hoc en per individuele casus kan reageren op de ontwikkelingen. Daarnaast wordt vanuit de samenleving een groeiende belangstelling gesignaleerd voor – en een roep om – bescherming van cultureel erfgoed als drager van lokale identiteit.

Doel

De gemeente wijst in het bestemmingsplan karakteristieke panden aan. Door middel van het planologisch verankeren van deze objecten in het bestemmingsplan kunnen eventuele sloopaanvragen op grond van de aanwezige cultuurhistorische waarden worden beoordeeld.

Werkwijze

Het grondgebied van de dorpen Ezinge, Feerwerd en Garnwerd is bij de gemeentelijke herindeling in januari 2020 overgegaan van de gemeente Winsum naar gemeente Westerkwartier. Voor het buitengebied van de voormalige gemeente Winsum heeft Libau in het verleden reeds een selectie van karakteristieke objecten uitgevoerd, zie hoofdstuk 4. Ten tijde van de herindeling was Bügel-Hajema adviseurs bezig met de inventarisatie van karakteristieke objecten Ezinge, Garnwerd en Feerwerd. Libau heeft de conceptlijst van Bügel-Hajema ontvangen en heeft naar aanleiding van aanvullend veldwerk en literatuuronderzoek een selectie gemaakt van karakteristieke objecten. Voor de selectie is gebruik gemaakt van de waarderingscriteria die ook zijn gehanteerd voor de selectie van karakteristieke objecten in andere delen van gemeente het Westerkwartier. Van de geselecteerde karakteristieke objecten is vervolgens een waardering en korte beschrijving opgesteld.

Door de gemeente is nadrukkelijk ingezet op het betrekken van de bevolking bij het proces van inventarisatie, waardering en selectie. Daartoe is een werkgroep samengesteld waarin lokale deskundigen afkomstig uit (cultuur-) historische verenigingen en andere betrokken burgers zitting hebben gehad. Met de inbreng van de werkgroep is een selectie gemaakt van karakteristieke objecten in het plangebied.

De gemeente heeft de eigenaren op de hoogte gebracht van het voornemen om hun pand aan te wijzen als karakteristiek. Naar aanleiding van de binnengekomen reacties zijn de beschrijvingen en waarderingen op onderdelen aangepast.

Werkdocument

Hoofdstuk 2 en 3 bevat het belangrijkste onderdeel van dit document, de lijst met karakteristieke objecten in de kernen van Ezinge, Feerwerd en Garnwerd. In hoofdstuk 2 zijn de karakteristieke objecten in de kernen weergegeven en in hoofdstuk 3 de karakteristieke objecten in het buitengebied. De gebouwen op deze lijst zijn gerangschikt per hoofdkern en vervolgens op straatnaam en huisnummer. Ieder object is voorzien van een korte beschrijving en een score ten aanzien van de vijf algemeen gehanteerde criteria voor de waardering van gebouwd erfgoed. Hoofdstuk 4 bevat een nadere omschrijving van deze criteria.

De rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten in het gebied zijn al beschermd en maken daarom geen deel uit van het onderzoek. Een overzicht van de rijksmonumenten in het gebied is bijgevoegd in hoofdstuk 5. Een verklarende woordenlijst met veelgebruikte termen is te vinden in hoofdstuk 6. Tenslotte is een beknopt overzicht van de gebruikte bronnen is weergegeven in hoofdstuk 7.

28 maart 2024

2. Karakteristieke objecten kernen Ezinge, Feerwerd, Garnwerd

	Allersmaweg	20	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Villa gebouwd in 1931. Woonhuis onder mansarde kap voorzien van kenmerkende schoorstenen. Uitgevoerd in rijk gedecoreerde expressionistische architectuur. Voorzien van o.a. vensters op de hoeken, portiek en brede goten. Naar ontwerp van W. Reitsema. Beeldbepalend gelegen aan de Allersmaweg (oude uitvalsweg) in een rij met woningen van vergelijkbare ouderdom.			

	Haven	16	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis gebouwd rond 1925. Naar ontwerp van architect W. Reitsma uit Leens. Woonhuis op samengestelde plattegrond. Wit gestuct. Kenmerkend voor de Interbellumarchitectuur zijn onder meer de zogeheten 'laddersvensters' met horizontale roedes. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Zeer beeldbepalend gelegen op de hoek aan de haven aan het Oldehoofs kanaal in de kern van Ezinge. Ensemble met Haven 16, woonhuis in vergelijkbare architectuur van dezelfde architect.			

	Nieuwestreek	3	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Voormalige winkel-woning, gebouwd in circa 1935. Woning op samengestelde plattegrond voorzien van tweelaags deel op de hoek. Architectuur reageert op de prominente hoekligging. Uitgevoerd met kenmerken van expressionisme. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Zeer beeldbepalend gelegen aan de Nieuwestreek, nabij het Oldehoofs kanaal.			

	Nieuwestreek	37	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	3	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Voormalig catechisatielokaal, gebouwd in 1906. Eenlaags gebouw onder schilddak met topgevel aan de voorzijde. Architectuur vergelijkbaar met die van het kerkgebouw. Met oa. roosvenster in topgevel en voorzien van gestucte banden. Beeldbepalend gelegen aan de Nieuwestreek. Ensemble met naastgelegen kerkgebouw en vml. pastorie, welke samen een gereformeerd complex vormen.			

	Haven	2	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis. Gebouwd in de 19e eeuw en in latere fases verbouwd. In gebruik geweest als notabelenwoning, o.a. burgemeesterswoning. Gebouwd als dwarshuis en later deels gewijzigd. Pand met opvallende halfronde hoek. Zeer beeldbepalende hoekligging bij de haven van Ezinge. Met twee forses lindes aan de straatzijde.			

	Haven	18	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis gebouwd rond 1920. Naar ontwerp van architect W. Reitsma uit Leens in Interbellumarchitectuur. Woonhuis bestaande uit samengesteld volume met tweelaags deel onder plat dak op de hoek. Grotendeels wit gestuct. Mogelijk vm. café. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalend gelegen op de hoek aan de haven aan het Oldehoofs kanaal in de kern van Ezinge. Ensemble met Haven 16, woonhuis in vergelijkbare architectuur van dezelfde architect.			

	Nieuwestreek	35	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	3	Authenticiteit:	3
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Voormalige gereformeerde kerk Eben Haëzer, gebouwd in 1875. Zaalkerk met dakruiter. Vermoedelijk gebouwd door timmerman R.F. Modderman en aannemer G.T. Smid. Uitgevoerd met kenmerken van neoclassicisme / Waterstaatstijl, o.a. spaarvelden en dakruiter. Beeldbepalend gelegen aan de Nieuwestreek. Ensemble met naastgelegen vml. pastorie en vml. catechisatielokaal, welke samen een gereformeerd complex vormen. Bepalend voor dorpsprofiel.			

	Nieuwestreek	39	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Voormalige pastorie. Voorhuis gebouwd in 1875, achterhuis in 1886. Uitgevoerd als symmetrisch opgezet dwarshuis. Bestaande uit samengesteld volume waarvan voorhuis onder schilddak met nokschoorstenen. Voorzien van rijke detaillering in eclectische trant. Beeldbepalend gelegen aan de Nieuwestreek. Ensemble met naastgelegen kerkgebouw en vml. catechisatielokaal, welke samen een gereformeerd complex vormen.			

	Nieuwestreek	65	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	3
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis gebouwd rond 1915. Villavormig woonhuis op rechthoekige plattegrond onder hoog schilddak met nokschoorstenen. Voorzien van historiserende, 'Hollandse' klokgevel met balkon. Relatief gaaf bewaard gebleven. Beeldbepalende hoekligging aan de Nieuwestreek. Gelegen in rij met meer karakteristieke bebouwing en naast woonhuis nr. 67.			

	Nieuwestreek	79	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis gebouwd rond 1915. Asymmetrisch opgezet, villavormig woonhuis op samengestelde plattegrond, uitgevoerd met kenmerken van de vernieuwingsstijl. Wit stucwerk boven een gemetselde plint, rode pannen. Aangebouwd koetshuis. Beeldbepalend gelegen aan de Nieuwestreek in rij met meer karakteristieke woningen.			

	Nieuwestreek	87	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis gebouwd in circa 1920. Kleinere villa op samengestelde plattegrond. Uitgevoerd met enige kenmerken van de vernieuwingsstijl, met o.a. topgevel, erker en siermetselwerk langs gootlijsten. Beeldbepalend gelegen aan de Nieuwestreek, op erf met bruggetje aan de straatzijde. Gelegen in rij met meer karakteristieke bebouwing en naast de rijksmonumentale boerderij nr. 89.			

	Peperweg	4	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis uit de vroege negentiende eeuw. Eenlaags woonhuis onder schilddak met rechts een topgevel met boerenvechtingen, gevelanker en nokschoorsteen. Uitgevoerd in sobere, ambachtelijk-traditionele trant, kenmerkend voor kleinschalige dorpswoningen. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalende ligging aan de Peperweg. Met de nokrichting evenwijdig aan de straat gelegen. Naast de schuur die eveneens is aangeduid als karakteristiek.			

	Nieuwestreek	67	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis gebouwd in circa 1915. Asymmetrisch opgezet, villavormig woonhuis op samengestelde plattegrond. Voorzien van uitbouw met borstwering en balkon. Uitgevoerd met kenmerken van vernieuwingsstijl, o.a. vensters, goten en daklijsten. Beeldbepalend gelegen aan de Nieuwestreek. Gelegen in rij met meer karakteristieke bebouwing en naast woonhuis nr. 65.			

	Nieuwestreek	83	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Dwarshuisboerderij gebouwd in 1860. Woning asymmetrisch voor de schuur geplaatst. Symmetrisch opgezet voorhuis onder kap met wolfseinden en nokschoorstenen. Met omlijste entree. Schuur met inrijdeur. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Beeldbepalend gelegen op ruim erf aan de Nieuwestreek. Gelegen in rij met meer karakteristieke bebouwing.			

	Nieuwestreek	91	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis gebouwd in circa 1910. Woning op L-vormige plattegrond. Uitgevoerd in eenvoudige eclectische trant, voorzien van o.a. windveren met makelaar in chaletstijl, decoratief metselwerk en goot op klossen. Zeer beeldbepalende hoekligging aan de Nieuwestreek en Zuiderweg. Gelegen in rij met meer karakteristieke bebouwing en naast rijksmonumentale boerderij nr. 89. Meest zuidelijke woning aan de uitvalsweg van Ezinge.			

	Peperweg	bij 4	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Schuur uit circa 1860. Eenlaags gebouwtje op rechthoekige plattegrond onder zadeldak. Topgevels bekleed met hout. Aan een zijde voorzien van schuurdeuren. Enkele kleine vensters. Uitgevoerd in sobere ambachtelijk-traditionele trant. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalende ligging aan de Peperweg. Met de nokrichting evenwijdig aan de straat gelegen. Naast woonhuis nr. 4.			

	Peperweg	11	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis, gebouwd rond 1900. Eenlaags woonhuis op samengestelde plattegrond en met samengestelde kap. Uitgevoerd in sobere ambachtelijk-traditionele trant, kenmerkend voor kleinschalige dorpswoningen. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalende ligging aan de Peperweg. Aanbouw aan de achterzijde is van later datum en valt buiten de aanduiding.			

	Slagtersrijge	11	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis gebouwd rond 1870. Asymmetrisch dwarshuis in ambachtelijk-traditionele trant, kenmerkend voor kleinschalige dorpsbebouwing. Eenlaags pand onder kap met wolfseinden, nokschoorstenen en voorzien van geprofileerde gootlijsten. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalend gelegen aan de Slagtersrijge, aan de rand van de afgegraven wierde. De straat is slechts aan een zijde bebouwd.			

	Torenstraat	15	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis met voormalige smederij, gebouwd rond 1860. Woonhuis uitgevoerd als symmetrisch opgezet dwarshuis onder kap met wolfseinden en nokschoorstenen. Relatief forse schuur voorzien van kenmerkende vensters. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalend gelegen aan de Torenstraat.			

	Tuinstraat	3	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis gebouwd rond 1880. Eenlaagse woning onder kap met wolfseind (oorspronkelijk met nokschoorsteen). Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant, kenmerkend voor kleinschalige dorpsbebouwing. Venster voorzien afgeronde bovenhoeken. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalend gelegen in bocht aan de Tuinstraat.			

	Slagtersrijge	1	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis van het krimpentype. In latere fase aan achterzijde zorgvuldig uitgebreid voor het creëren van meer woonruimte. Woning in ambachtelijk-traditionele trant. Hoofdvorm van krimpentype is nog duidelijk herkenbaar. Met nokschoorsteen. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Zeer beeldbepalende hoekligging aan de eenzijdig bebouwde Slagtersrijge, nabij de kerk en aan de rand van het afgegraven deel van de wierde.			

	Torenstraat	10	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Fors, tweelaags pand uit de negentiende eeuw met winkelpui uit de jaren dertig. Thans bakkerij. Voorheen herberg annex gemeentehuis? Aan achterzijde schuur en tweelaags woonvleugels. Gebouwd in sobere, ambachtelijk-traditionele trant. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Zeer beeldbepalende ligging op de hoek van de Torenstraat en Nieuwe Peperweg.			

	Torenstraat	24	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	3	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Voormalig armenhuis. Gebouwd in 1911 op locatie van oudere diakonie. Eenlaags pand op rechthoekige plattegrond. Opgetrokken in witte kalkzandsteen met decoratieve elementen in rode kalkzandsteen. Oorspronkelijk met vier woningen. Met gevelsteen. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalend gelegen aan de Torenstraat. Relatief diep gebouw. Ensemble met nabij gelegen kerk.			

	van Swinderenweg	12	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Voormalige schoolmeesterswoning gebouwd rond 1900. Symmetrisch opgezet dwarshuis onder schildak met nokschoorstenen en centrale dakopbouw. In ambachtelijk-traditionele trant met invloeden van neoclassicisme, o.a. de daklijst. Voordeur in portiek. Zeer beeldbepalend gelegen aan de Van Swinderenweg, langs het Oldehoofse kanaal. Naast het voormalige schoolgebouw, thans museum.			

	van Swinderenweg	20	Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis gebouwd in 1936. Woning onder zadeldak tussen topgevels en voorzien van forse gemetselde schoorsteen. Uitgevoerd in expressionistische architectuur, o.a. gebruik van twee kleuren baksteen. Beeldbepalend gelegen aan de Van Swinderenweg, langs het Oldehoofse kanaal.			

	Aldringaweg	20	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis, gebouwd in de tweede helft van de 19e eeuw. Eenlaags pand in ambachtelijk-traditionele trant, met aangekapt deel aan de rechter zijde. Voorzien van wolfseind en nokschoorsteen. Voorbeeld van relatief gaaf bewaarde, kleinschalige dorpsbebouwing. Beeldbepalend gelegen aan de Aldringaweg in de kern van het dorp. Met leilinden in ondiepe tuin aan de voorzijde van de woning. Ensemble met naastgelegen, vergelijkbaar woonhuis nr. 22.			

	Meedenerweg	1	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Kop-hals-romp boerderij gebouwd rond 1860. Voorhuis met kenmerkende geknikte driesijdige voorgevel met roosvenster, en onder zadeldak met nokschoorstenen. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Fraaie windveren in chaletstijl. Zeer beeldbepalende ligging op ruim erf ten zuiden van het dorp.			

	Mentaweg	1	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Molenaarswoning, gebouwd in 1855. Woonhuis met schuur. Woning uitgevoerd als dwarshuis onder schilddak met nokschoorstenen. Schuur met baanderdeuren in de voorgevel en uitbouw. Woning met kenmerken van neoclassicisme, o.a. symmetrie, lijstwerk. Ensemble met naastgelegen rijksmonumentale stellingmolen Joeswert. Zeer beeldbepalende hoekligging bij de entree van het dorp.			

	Aldringaweg	1	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis gebouwd in circa 1910. Woonhuis van het krimpentype uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant, kenmerkend voor kleinschalige dorpsbebouwing. Links afgewolfd topgevel en nokschoorsteen. In latere fase aan achterzijde uitgebreid. Beeldbepalende ligging met de nokrichting evenwijdig aan de weg in de kern van het dorp.			

	Aldringaweg	22	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis, gebouwd in de tweede helft van de 19e eeuw. Eenlaags pand in ambachtelijk-traditionele trant. Voorzien van wolfseind en nokschoorsteen. Voorbeeld van relatief gaaf bewaarde, kleinschalige dorpsbebouwing. Beeldbepalend gelegen aan de Aldringaweg in de kern van het dorp. Met leilinden in ondiepe tuin aan de voorzijde van de woning. Ensemble met naastgelegen, vergelijkbaar woonhuis nr. 20.			

	Meedenerweg	3	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Vrijstaande schuur, behorende bij naastgelegen (verbouwde) boerderij Dataheerd. Schuur op rechthoekige plattegrond onder wolfskap. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Voorzien van onder meer kleine gietijzeren vensters en grote baanderdeuren. Beeldbepalende vrijstaande ligging aan de zuidzijde van het dorp. Ensemble met naastgelegen boerderij, welke recent is verbouwd.			

	Onnesweg	6, 8, 10, 12	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid:	3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Twee dubbele woningen, uit circa 1920. Vml. dienstwoningen van steenfabriek. Twee aan elkaar geschakelde woningen van het krimpentype. Zeldzaam type dubbele woningen. In ambachtelijk-traditionele trant. Voorzien van o.a. nokschoorstenen, betonnen lateien. Ensemble van twee dubbele woningen. Beeldbepalend gelegen aan de Onnesweg, ten zuidoosten van het dorp. Materiaal van gesloopte Onnesborg op dezelfde locatie is mogelijk gebruikt voor de bouw van deze woningen.			

	Oosterweg	2	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Voormalige winkel-woning en café, gebouwd rond 1880. Bestaande uit samengesteld volume van winkel-woning met schuren (thans woonruimte). Winkel-woning uitgevoerd als dwarshuis in ambachtelijk-traditionele trant, onder kap met wolfseinden en schoorstenen. Zeer beeldbepalende hoekligging in de kern van het dorp, nabij de kerk. Schuur in latere fase aangepast. Voormalig banketbakker Venema.			

	Oosterweg	11	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis uit circa 1880. Woning van het krimpentype in ambachtelijk-traditionele trant, kenmerkend voor kleinschalige dorpsbebouwing. Voorzien van kap met wolfseind en nokschoorsteen. In latere fase aan de oostzijde uitgebreid. Zeer beeldbepalend gelegen tussen het Oldehoofs kanaal en de Oosterweg. Voorgevel gericht op het kanaal. Ensemble met naastgelegen woning, nr. 9.			

	Oosterweg	15	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis met schuur, gebouwd in 1897. Boeren behuizing met woning onder schilddak met nokschoorstenen, platte aanbouw en schuur. In ambachtelijk-traditionele trant. Baanderdeuren in de schuur gericht op de straat. Zeer beeldbepalend gelegen aan de Oosterweg. Woning met de nokrichting haaks op de weg geplaatst en met schuin voor de schuur.			

	Valgeweg	5	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Voormalige meesterswoning, gebouwd in circa 1885. Woning uitgevoerd als symmetrisch dwarshuis onder schilddak met nokschoorstenen en centale dakkapel. Invloeden van neoclassicisme, o.a. brede daklijsten, lisenen en portiek. Beeldbepalend gelegen in de kern van het dorp, tussen de kerk (rijksmonument) en het voormalige schoolgebouw (verbouwd).			

	Oosterweg	9	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis met schuur. Vm. kolenhandel en woning beurtschipper. Eenlaags pand op L-vormige plattegrond. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Voorzien kap met wolfseinden en nokschoorstenen. In kap jaartal 1978, mogelijk toen verbouwd. Zeer beeldbepalend gelegen tussen het Oldehoofs kanaal en de Oosterweg. Woonhuis gericht op het kanaal, schuurgevel dicht op de Oosterweg. Ensemble met naastgelegen woning, nr. 11.			

	Oosterweg	12	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis gebouwd in circa 1890. Eenlaags woonhuis onder kap met wolfseinden en voorzien van nokschoorsteen. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Voorbeeld van kleinschalige dorpsbebouwing. Beeldbepalende ligging evenwijdig aan de weg in de kern van het dorp, op de hoek van de Oosterweg en de Klompenmakersgang.			

	Valgeweg	1	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Voormalige smederij met woonhuis uit eerste helft 19e eeuw (1838?). Woonhuis uitgevoerd als dwarshuis onder kap met wolfseinden en nokschoorstenen. Vml. smederij onder dubbel schilddak en voorzien van kenmerkende vensters. Ambachtelijk-traditionele trant. Zeer beeldbepalende hoekligging in de kern van het dorp, nabij brug en tegenover vml. pastorie. Met ruim erf aan de zuidzijde en leilinden voor de woning.			

	Valgeweg	6	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Woonhuis gebouwd in circa 1870. Woonhuis uitgevoerd als dwarshuis met schuur. Eenlaags woonhuis onder schilddak. Voorzien van nokschoorstenen en daklijst. Schuur met baanderdeuren aan de voorzijde, en voorgevel met lijst. Beeldbepalend gelegen in de kern van het dorp, tegenover de kerk.			

Valgeweg	10	Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1 Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2 Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	

Woonhuis gebouwd in de laatste kwart van de 19e eeuw. Eenlaags woonhuis onder kap met wolfseinden en nokschorstenen en daklijsten. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant, kenmerkend voor dorpsbebouwing. Uitspringende aanbouw aan de westkant.

Beeldbepalend gelegen in de kern van het dorp, nabij de kerk en tegenover de vm meesterwoning, nr.5. Ligging dicht op de weg.

Burgemeester Brouwersstraat	3	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1 Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2 Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	

Woonhuis uit de eerste helft van de negentiende eeuw, vm. dubbele woning. Eenlaags woonhuis onder kap met wolfseinden. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Voorbeeld van relatief gaaf bewaarde en kleinschalige 19e eeuwse dorpsbebouwing.

Gelegen in beschermd gezicht. Beeldbepalende ligging met nokrichting evenwijdig aan de straat, gelegen direct aan de weg. Vormt een eenheid met de overige panden in dit deel van de Burg. Brouwersstraat.

Burgemeester Brouwersstraat	7	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1 Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2 Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	

Woonhuis uit omstreeks 1900. Eenlaags woonhuis onder kap met wolfseinden en voorzien van nokschorstenen. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant, kenmerkend voorbeeld kleinschalige dorpsbebouwing.

Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalende ligging met de nokrichting evenwijdig aan de weg. Dicht op de straat gelegen. Vormt een eenheid met de overige panden in dit deel van de Burg. Brouwersstraat.

Burgemeester Brouwersstraat	18	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	3 Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2 Zeldzaamheid:	3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	

Voormalige diaconie, gebouwd in 1731. Woning onder één kap met nr. 16. Kap voorzien van wolfseinden en nokschorstenen. Eenlaags pand in ambachtelijk-traditionele trant. Voorgevel met blokbepleistering. Dakkapellen van later datum.

Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalende ligging op een hoek in de Burg. Brouwersstraat. Ligging dicht op de straat. Vormt een eenheid met de overige panden in dit deel van de Burg. Brouwersstraat.

Burgemeester Brouwersstraat	2	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1 Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2 Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	

Oldambtster boerderij gebouwd in circa 1850. Boerderij met aan beide zijden een krimp. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Symmetrisch ingedeelde voorgevel voorzien van o.a. een wolfseind, nokschorsteen. Schuur bedekt met riet.

Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Zeer beeldbepalend gelegen nabij de kerk in de zichtas vanuit de Burgemeester Brouwersstraat.

Burgemeester Brouwersstraat	6	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	3 Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2 Zeldzaamheid:	3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	

Verenigingsgebouw gebouwd in ca. 1915. Eenlaags gebouwtje op rechthoekige plattegrond, onder zadeldak met wolfseinden.

Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Historisch-functioneel ensemble met tegenover gelegen kerk en naastgelegen pastorie (beide rijksmonument). Beeldbepalende, vrijstaande ligging tussen de kerk en de pastorie.

Burgemeester Brouwersstraat	15	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1 Authenticiteit:	3
Architectuurhistorische waarde:	2 Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	

Woonhuis gebouwd in circa 1890. Woonhuis met schuur. Woning uitgevoerd als dwarshuis onder kap met wolfseinden. Voorzien van o.a. nokschorstenen, daklijsten, zolderluikje. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant, kenmerkend voor dorpsbebouwing.

Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalende ligging met de nokrichting evenwijdig aan de straat. Vormt een eenheid met de overige beeldbepalende en rijksmonumentale panden in dit deel van de Burgemeester Brouwersstraat.

Burgemeester Brouwersstraat	28	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1 Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	3 Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	

Woonhuis met schuur, eerste helft negentiende eeuw (ouder?). Pand op L-vormige plattegrond. Woonhuis voorzien van topgevel en erker. Opvallende aansluiting tussen woning en schuur. Met baanderdeuren aan straatzijde. In ambachtelijk-traditionele trant.

Gelegen in beschermd gezicht. Beeldbepalende ligging evenwijdig aan de weg, schuur met nokrichting haaks op de woning. Woning dicht op de straat. Vormt een eenheid met de overige panden in dit deel van de Burg. Brouwersstraat.

Burgemeester Brouwersstraat		30	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	1		
 Woonhuis. Dwarshuis onder een kap met wolfseinden en voorzien van nokschorstenen. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Voorste woning in het buurtje Hanekamp, nabij het Reitdiep. Woning met de nokrichting haaks op de straat.			

Burgemeester Brouwersstraat		32	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	1		
 Woonhuis. Gezien de toepassing van de EI is de bouw vermoedelijk voor de invoering metrieke stelsel, eerste kwart 19e eeuw of ouder. Eenlaags woonhuis onder schilddak en met uitgebouwd bouwdeel. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Wit gepleisterd. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalend binnen het buurtje Hanekamp, nabij het Reitdiep. Woning met de nokrichting haaks op de straat.			

Hunzeweg		12	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	3
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Voormalige schoolmeesterswoning gebouwd in circa 1880. Woonhuis op T-vormige plattegrond. Voorhuis onder schilddak met nokschorstenen. Uitgevoerd met kenmerken van neoclassicisme, o.a. symmetrische opbouw, dakkapel, brede daklijst en luiken. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalend gelegen op ruim erf, naast de school en kerk. Ensemble met naastgelegen schoolgebouw.			

Hunzeweg		14	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	3	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Voormalige openbare lagere school. Oorspronkelijk gebouwd in 1875 en ingrijpend verbouwd in 1940 en 1955. Pand onder schilddak met schoorstenen. Met kenmerkende schoolvensters, entree onder afdak. Aan westelijke zijde zijn oude bouwsporen herkenbaar. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Beeldbepalend gelegen nabij de kerk, in de kerk van het dorp. Ensemble met naastgelegen vml. meesterswoning.			

Hunzeweg		23	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	3	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	1		
 Voormalig gereformeerd lokaal en catechisatiegebouw. In gebruik geweest tot 1961. Eenlaags gebouw onder schilddak en uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Gebouw gelegen achter een woning op de hoek van de Hunzeweg en de Renteniërgang.			

Hunzeweg		29	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis uit circa 1910. Villavormig woonhuis op samengestelde plattegrond. Met o.a. een trapgevel en topgevel in eclectische stijl. Toepassing van kalkzandsteen en decoratief metselwerk. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Zeer beeldbepalend gelegen op de hoek van de Hunzeweg en de Krassumerstraat.			

Hunzeweg		35	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Woonhuis. Eenlaags pand onder schilddak met aan een zijde een wolfseind en nokschorsteen. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Voorzien van enkele kleine vensters. Voorbeeld kleinschalige dorpsbebouwing. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Zeer beeldbepalend gelegen aan de Hunzeweg. Met de nokrichting evenwijdig aan de straat. Dicht op de weg gelegen.			

Hunzeweg		bij 36	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Hamminghs Doorrit. Schuur met doorrit, gebouwd rond 1900 op rechthoekige plattegrond onder kap met wolfseinden, met uilenbord, schoorsteen en daklijst. Baanderdeuren aan beide kopse gevels voor doorrit. In ambachtelijk-traditionele trant. Gelegen in beschermd dorpsgezicht. Zeer beeldbepalende ligging aan kruispunt in de kern van het dorp. Historisch-functioneel ensemble met naastgelegen herberg.			

	Hunzeweg	66	Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	1		
 Rentenierswoning, gebouwd in 1939 naar ontwerp van Reitsma - Nienhuis architecten. Tweelaags blokvormig woonhuis onder flauw zadeldak. Voorzien van erker en aangebouwde garage. Uitgevoerd in sobere expressionistische trant. Gelegen op ruime kavel, teruggelegen ten opzichte van de Hunzeweg.			

3. Karakteristieke objecten buitengebied Ezinge, Feerwerd, Garnwerd

Allersmaweg 41		Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Woonhuis in ambachtelijk-traditionele trant. Dwarshuis voorzien van zadeldak tussen topgevels. Beeldbepalende ligging in bocht van de weg, op vrij korte afstand van de weg en nabij de Allersmaborg.		

Oldijk 6		Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Kop-hals-rompboerderij 'Bymaheerd' met hoofdschuur uit 1853 (gevelsteen). Voorhuis met wolfeind en enige decoratieve elementen in Eclectische stijl. Beeldbepalende ligging in haakse bocht van de weg, in open wierdelandschap.		

Oldijk 12		Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Oldambtster boerderij 'Lutje Suttum'. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Oude boerderijplaats. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap, in bocht van de weg buurtschap Suttum, nabij nr. 10.		

Schoorsterweg 6		Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	1	
 Kop-hals-rompboerderij met dubbele schuur en voorhuis voorzien van wolfeinden. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap. Omgracht erf, gracht staat in verbinding met nabijgelegen kolk.		

Middagsterweg 3		Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Kop-hals-rompboerderij met voorhuis uitgevoerd als dwarshuis uit omstreeks 1920 in traditionalistische Interbellumarchitectuur. Aanduiding betreft voorhuis met hals en hoofdschuur. De twee dwars aangebouwde schuren zijn van later datum en vallen buiten de aanduiding. Oude boerderijplaats. Fraai erf met gracht en hoog opgaand geboomte. Beeldbepalende ligging evenwijdig aan de weg.		

Oldijk 10		Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Kop-hals-rompboerderij 'Suttumaheerd' met voorhuis in de vorm van een burgerwoning in verstrakte Amsterdamse schoolstijl. Oude boerderijplaats. Deels nog omgracht erf met hoog opgaand geboomte. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap / buurtschap Suttum, nabij nr. 12.		

Schoorsterweg 1		Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid: 1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Boerderij met voorhuis uitgevoerd als dwarshuis in ambachtelijk-traditionele trant uit begin twintigste eeuw. Voorhuis met omlappend schilddak. Oude boerderijplaats. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap, aan het Reitdiep en oud dijktracé.		

van Swinderenweg 24		Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Boerderij met tweekapsschuur en voorhuis met L-vormige plattegrond, uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Gevels voorhuis wit gepleisterd met blokverband. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap ten zuidwesten van Ezingen.		

van Swinderenweg 26, 26 a t/m d			Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Onderdelen van de voormalige melkfabriek. Herinnering aan de agrarisch-industriële geschiedenis van de streek. Sober-functionele architectuur, verschillende bouwfasen. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap. Ensemble met naastgelegen woonhuis nr. 28.			

van Swinderenweg 28			Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3		
 Villavormig woonhuis in Interbellumarchitectuur. Piramidevormig schilddak. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap. Ensemble met naastgelegen vm melkfabriek, voorheen directeurswoning.			

Zuiderweg 1			Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Boerderij 'Driebrug' met hoofd- en bijschuur uit 1833. Oude voorhuis is na WOII vervangen door vrijstaand voorhuis. Oude, beschermde boerderijplaats op wierdeflank. Fraai, omgracht erf met hoog opgaand geboomte. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap, in bocht van de weg.			

Zuiderweg 3			Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-hals-rompboerderij met schuur uit 1839 (gevelankers), dwarsgeplaatste bijschuur en stookhut. Wit gepleisterd voorhuis met topgevel. Oude (beschermde) boerderijplaats. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap.			

Zuiderweg 5			Ezinge
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid:	3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-hals-rompboerderij 'Aduarderheerd'. Bijschuur op typerende wijze aangebouwd met nok haaks op hoofdschuur. L-vormig voorhuis. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Oude, beschermde plaats, omgracht en beboomd erf. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap.			

Aduarderdiep 5			Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-rompboerderij met wit gepleisterd voorhuis met topgevel. Ambachtelijk-traditionele trant. Oude (beschermde) boerderijplaats. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap, op enige afstand van het Aduarderdiep, onderdeel boerderijenreeks langs het Aduarderdiep.			

Aduarderdiep 13			Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-hals-rompboerderij met wit gepleisterd voorhuis. Ambachtelijk-traditionele trant. Hoofdschuur voor 1700, mogelijk ook oud voorhuis. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap, op enige afstand van het Aduarderdiep, onderdeel boerderijenreeks langs het Aduarderdiep.			

Aduarderdiep 17			Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit:	2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid:	1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2		
 Kop-rompboerderij 'Langeveld' met bijschuur. Ambachtelijk-traditionele trant. Hoofdschuur herbouwd door W.A. Scholten in 1908. Oude (beschermde) boerderijplaats, deels nog omgracht. Beeldbepalende ligging in open wierdelandschap, op enige afstand van het Aduarderdiep, onderdeel boerderijenreeks.			

Meedenerweg 2		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
		Kop-rompboerderij in sobere Interbellumarchitectuur. Beeldbepalende ligging in het open wierdelandschap, mede vanwege de ensemblewerking met de tegenoverliggende keuterij nr. 13.

Meedenerweg 13		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
		Keuterij van het krimpentype. Uitgevoerd met topgevel. Verbouwd met onder meer aanbouw aan linker zijde. Beeldbepalende ligging in het open wierdelandschap, mede vanwege de ensemblewerking met de tegenoverliggende boerderij nr. 2.

Meedenerweg 19		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
		Keuterij / vm. arbeiderswoning van het krimpentype uitgevoerd in ambachtelijktraditionele trant. Voorgevel met klein wolfseind. Wit gepleisterd. Beeldbepalende hoekligging in open wierdelandschap.

Mentaweg 2		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
		Kop-hals-rompboerderij 'Mentaheerd' waarvan schuur is vervangen. Voorhuis met wolfseinden. Oude boerderijplaats. Deels nog omgracht erf. Oprijlaan met beeldbepalend bruggetje (restant ophaalbrug) over de Feerwerdertoelt.
		Zeer beeldbepalende, open ligging evenwijdig aan en op enige afstand van de weg.

Middagsterweg 2		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
		Vm. arbeiderswoning uitgevoerd als krimpentype. Ambachtelijk-traditionele trant. Voorgevel gericht op de Zijsterweg. Beeldbepalende ligging aan het begin van Aduarderzijk.

Onnesweg 18		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
		Oldambtster boerderij gebouwd in ambachtelijktraditionele trant, voorgevel met roedevensters en wolfseind. Oude boerderijplaats. Deels nog omgracht erf. Beeldbepalende ligging op ruime afstand van de weg.

Oosterweg 24		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
		Kop-hals-rompboerderij met driekapsschuur, voorhuis uit 1905 uitgevoerd als dwarshuis met omlappend schilddak en decoratieve elementen in eclectische stijl. Hergebruikte gebinten met jaartal 1630. Voorgevel gericht op de Gaaiemaweg.
		Beeldbepalende ligging op (beschermde) wierde.

Torensmauweg 25		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
		Keuterij / vm arbeiderswoning uitgevoerd als krimpentype in ambachtelijk-traditionele trant. Mogelijk voormalig veerhuis. Voorgevel met wolfseind gericht op Aduarderdiep. Latere aanbouw. Beeldbepalende ligging aan het Aduarderdiep.

Torensmaweg bij 25		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 3
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Vaste brugverbinding over het Aduarderdiep uit 1938 (stichtingssteen gemeente Ezinge). Betonnen opbouw, gemetselde borstwering en stalen balustrade. Sobere, expressionistische stijl, invloed Amsterdamse School. Beeldbepalende ligging nabij kruispunt en aantakking Oldehoofsche Kanaal.		

Zijlsterweg 8		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Woonhuis uitgevoerd als sobere dorpswoning in ambachtelijk-traditionele trant. Linker zijgevel uitgevoerd met topgevel. Kenmerkend voor de dorpsbebouwing van Aduarderszijl. Beeldbepalende ligging, vrij dicht op de weg, in de kern van Aduarderszijl.		

Zijlsterweg 11		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Woonhuis uitgevoerd als sobere dorpswoning in ambachtelijk-traditionele trant. Voorgevel uitgevoerd met topgevel. Kenmerkend voor de dorpsbebouwing van Aduarderszijl. Beeldbepalende ligging, nokrichting haaks op de weg, in de kern van Aduarderszijl.		

Zijlsterweg 14, 14a		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Langgerekt dwarshuis. Voormalige directeurswoning kalkbranderij, nu voorzien van 2 huisnummers. Zadeldak met wolfseinden. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Roedevensters. Zeer beeldbepalende ligging, dicht op de weg in de kern van Aduarderszijl.		

Zijlsterweg 3		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Woonhuis uitgevoerd als sobere dorpswoning in ambachtelijk-traditionele trant. Kenmerkend voor de dorpsbebouwing van Aduarderszijl. L-vormige grondvorm met zadeldak, linker zijgevel uitgevoerd met topgevel. Beeldbepalende ligging, vrij dicht op de weg, in de kern van Aduarderszijl.		

Zijlsterweg 10		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Woonhuis uitgevoerd als sober dwarshuis in ambachtelijk-traditionele trant. Hoog opgaand, omlopend schilddak met hoekschoorstenen. Roedevensters. Kenmerkend voor de dorpsbebouwing van Aduarderszijl. Beeldbepalende ligging, vrij dicht op de weg, in de kern van Aduarderszijl.		

Zijlsterweg 12		Feerwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Woonhuis uitgevoerd als sober dwarshuis in ambachtelijk-traditionele trant. Hoog opgaand dak met wolfseinden en hoekschoorstenen. Kenmerkend voor de dorpsbebouwing van Aduarderszijl. Beeldbepalende ligging, vrij dicht op de weg, in de kern van Aduarderszijl.		

Antumerweg 2		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Kop-rompboerderij 'Antuma' met tweekapsschuur uit omstreeks 1920. Voorhuis in ambachtelijk-traditionele trant met topgevel. Beeldbepalende ligging op grotendeels afgegraven wierde (beschermde) in open wierdelandschap. Oude boerderijplaats, deels nog omgracht erf.		

Antumerweg 5		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Kop-hals-rompboerderij 'Hunzebocht' met rietgedekte driekapsschuur. Voorhuis in ambachtelijk-traditionele trant. Schuur is recentelijk na brand herbouwd. Oude boerderijplaats, deels omgracht en met hoog geboomte. Zeer beeldbepalende ligging in bocht, nabij Reitdiepdijk en Aduarderzijl.		

Oostumerweg bij 15		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	3	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Tunneltje onder de doorgaande weg in Oostum. Volgens de inscriptie gebouwd op 31 maart 1913 i.o.v. de gebroeders Olthof, van de nabijgelegen Reinghes Stede. Bedoeld voor de afvoer van wierdegrond richting het Reitdiep. Zeldzame representant van bouwwerken voor wierdeafgraving. Vroeg voorbeeld van bouw in gewapend beton. Aan binnenzijde schildering uit midden twintigste eeuw van rustende passant in het landschap bij Oostum.		

Oostumerweg 21		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Villavormig woonhuis uit begin twintigste eeuw. Overgangsarchitectuur met kenmerken van de Chaletstijl. Beeldbepalende ligging op beschermde wierde, nabij een kruispunt van wegen, binnen het beschermde gezicht van Oostum.		

Oostumerweg 35		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	3	Zeldzaamheid: 3
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Boerderij van het krimpentype 'de Dageraad' uit laatste kwart negentiende eeuw. Bijzondere, driesijdig gesloten topgevel. Decoratieve elementen in Eclectische stijl. Beeldbepalende hoekligging aan de Oostumerweg. De schuur is inmiddels gesloopt.		

Oostumerweg 5		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Boerderij met villavormig voorhuis. Voorhuis in 1936 vervangen naar ontwerp van regionaal bekende architect Siekman, met expressionistische kenmerken. Oude boerderijplaats. Beeldbepalende ligging in open wierdenlandschap ten zuidwesten van Krassum.		

Oostumerweg 19		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Woonhuis uitgevoerd als sober dwarshuis in ambachtelijk-traditionele trant. Hoog opgaand dak met wolfseinden en hoekschoorstenen. Beeldbepalende ligging, vrij dicht op de weg, op beschermde wierde, binnen het beschermde gezicht van Oostum.		

Oostumerweg 27		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Keuterij / vm. arbeiderswoning gelegen aan het Aduarderdiep. Samengesteld volume opgebouwd uit oude woning met schuurachtige aanbouw. Beeldbepalende ligging aan het Aduarderdiep. Alleen per boot te bereiken.		

Scholleweg 1		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 2
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Woonhuis uitgevoerd als symmetrisch dwarshuis in ambachtelijk-traditionele trant. Achter het huis stroomt het Reitdiep. Nok dwars op de weg en het Reitdiep. Beeldbepalend gelegen aan begin van klein bebouwingslint te Wierumerschouw, nabij Tsplitsing. Naast nr. 5.		

Scholleweg 2		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	2	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	1	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Kop-rompboerderij met belangwekkende, aangebouwde bijschuur (historische relatie met waterschap). Voorhuis uitgevoerd in sobere Interbellumarchitectuur, dwarskap met wolfseinden. Beeldbepalende ligging evenwijdig aan de weg te Wierumerschouw, nabij de brug over het Reitdiep.		

Scholleweg 5		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Woonhuis uitgevoerd in Interbellumarchitectuur. Vermoedelijk voorheen dubbel woonhuis. Symmetrische opbouw met omlpend schilddak, nok evenwijdig aan de weg. Beeldbepalend gelegen in klein bebouwingslint te Wierumerschouw. Naast nrs. 1 en 7.		

Scholleweg 7		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Woonhuis uitgevoerd als eenvoudig dwarshuis uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Beeldbepalend gelegen in klein bebouwingslint te Wierumerschouw. Naast nrs. 5 en 9.		

Scholleweg 9		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	1	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 1
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	2	
 Boerderij van het krimpentype. Uitgevoerd in ambachtelijk-traditionele trant. Kap voorzien van wolfseinden, nok evenwijdig aan de weg en het Reitdiep. Beeldbepalend gelegen in klein bebouwingslint te Wierumerschouw. Naast nr. 7.		

Oostumerweg bij 8		Garnwerd
Cultuurhistorische waarde:	3	Authenticiteit: 1
Architectuurhistorische waarde:	2	Zeldzaamheid: 2
Stedenbouwkundige/ensemble waarde:	3	
 Wetsingersluis, aangelegd door de provincie Groningen als onderdeel van de afsluiting van het Reitdiep door de zeeluizen bij Zoutkamp (1873 - 1877). Van belang voor de waterstaatkundige geschiedenis van de regio. Tot 1931 schutsluis, daarna keersluis. De zuidelijke helft van de sluis en de sluisdeuren zijn verwijderd. In 2001 renovatie sluisrestanten en van de ijzeren draaibrug die tegenwoordig dienstdoet als fietsbrug.		

4. Waarderingscriteria

Het object of complex wordt aangemerkt als karakteristiek voor de gemeente Westerkwartier op grond van de volgende criteria:

Cultuurhistorische waarde, met als leidraad:

- het belang van het object / complex als bijzondere uitdrukking van een lokale culturele, sociaal-economische, maatschappelijke en/of wetenschappelijke ontwikkeling;
- het belang van het object / complex als uitdrukking van een emotionele band of beleving van de bewoners met het gebied.

Architectuurhistorische waarde, zich uitend in één of meer van de volgende punten:

- het belang van het object / complex voor de geschiedenis van de architectuur van het exterieur;
- het belang van het object / complex voor het oeuvre van een architect, stedenbouwkundige of ontwerper;
- het belang van het object / complex vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- het belang van het object / complex vanwege bijzonder materiaalgebruik, detaillering en constructie van het ontwerp (of onderdelen daarvan);
- het belang van het object / complex vanwege het innovatieve karakter als uitdrukking van een technische of typologische ontwikkeling.

Stedenbouwkundig-landschappelijke/ensemble waarde, met als leidraad:

- de betekenis van het object / complex vanwege de situering en de ruimtelijke relaties met de omgeving;
- de betekenis van het object / complex als essentieel onderdeel of representant van een groter geheel, dat cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en/of stedenbouwkundig-landschappelijk van belang is.

Authenticiteit:

- de betekenis van het object / complex vanwege de authenticiteit van het ontwerp (of onderdelen daarvan);
het belang van het object / complex in relatie tot de structurele en/of visuele gaafheid van de rurale omgeving of directe omgevingsruimte.

Zeldzaamheid:

- het belang van het object / complex vanwege de architectonische, stedenbouwkundig-landschappelijke, bouwtechnische, typologische en/of functionele zeldzaamheid in het gebied van de gemeente Westerkwartier.

Score

Per criterium kunnen de objecten tot drie punten scoren:

0 punten	geen waarde
1 punt	aanwezige waarde
2 punten	hoge waarde
3 punten	zeer hoge waarde

5. Overzicht Rijksmonumenten in Ezinge, Feerwerd, Garnwerd

Monumentnummer: 15536
Allersmaweg 2 9891 BC te Ezinge
Woonhuis

Monumentnummer: 15537 Allersma
Allersmaweg 64 9891 TD te Ezinge
Huize Allersma

Monumentnummer: 15538
Nieuwestreek 89 9891 AC te Ezinge
Boerderij

Monumentnummer: 15539
Peperweg 3 9891 AK te Ezinge
Woonhuis

Monumentnummer: 15540 Boikemaheerd
Schoorsterweg 4 9891 AR te Ezinge
Boerderij

Monumentnummer: 15541
Torenstraat 5 9891 AE te Ezinge
Woonhuis

Monumentnummer: 15542
Torenstraat 2 9891 AG te Ezinge
Woonhuis

Monumentnummer: 15543
Torenstraat 4 9891 AG te Ezinge
Woonhuis

Monumentnummer: 15544
Torenstraat 36 9891 AH te Ezinge
Woonhuis

Monumentnummer: 15545
Torenstraat 38 9891 AH te Ezinge
Woonhuis

Monumentnummer: 15546
Bij Torenstraat 48 9891 AH te Ezinge
Dienstgebouw kerk

Monumentnummer: 15547
Torenstraat 48 9891 AH te Ezinge
Kerk

Monumentnummer: 15548
Bij Torenstraat 48 9891 AH te Ezinge
Kerktoren

Monumentnummer: 34120
Torenstraat 6 9891 AG te Ezinge
Woonhuis

Monumentnummer: 510818
Allersmaweg 54 9891 TD te Ezinge
Boerderij

Monumentnummer: 510921
Allersmaweg 62 9891 TD te Ezinge
Dienstwoning

Monumentnummer: 510922
Bij Allersmaweg 64 9891 TD te Ezinge
Prieel

Monumentnummer: 15549
Zijlsterweg 6 9892 TE te Feerwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15550
Zijlsterweg 20 9892 TE te Feerwerd
Zijlhuis

Monumentnummer: 15551
Aduarderdiep 1 9892 TC te Feerwerd
Woonhuis met winkel en schuren

Monumentnummer: 15552
Valgeweg 9 9892 PD te Feerwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15553
Valgeweg 3 9892 PD te Feerwerd
Kerk

Monumentnummer: 15554
Valgeweg 11 9892 PD te Feerwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15555
Valgeweg 12 9892 PD te Feerwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15556
Valgeweg 16 9892 PD te Feerwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15557
Meedenerweg 23 9892 TB te Feerwerd
Boerderij

Monumentnummer: 15558
Mentaweg 1A 9892 TA te Feerwerd
Molen

Monumentnummer: 510778
Bij Mentaweg 1 9892 TA te Feerwerd
Rolpaal

Monumentnummer: 510779
Bij Mentaweg 1 9892 TA te Feerwerd
Rolpaal

Monumentnummer: 510819
Valgeweg 2 9892 PD te Feerwerd
Pastorie

Monumentnummer: 398903
te Feerwerd, Garnwerd
Aduarderzijen

Monumentnummer: 510788
Bij Hunzeweg 36 9893 PD te Garnwerd, Winsum
Ophaalbrug

Monumentnummer: 15559
Burgemeester Brouwersstraat 1 9893 PE te
Garnwerd
Kerk en toren

Monumentnummer: 15560
Burgemeester Brouwersstraat 11 9893 PE te
Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15561
te Garnwerd
Schoor

Monumentnummer: 15562
Burgemeester Brouwersstraat 4 9893 PG te
Garnwerd
Pastorie

Monumentnummer: 15563
Burgemeester Brouwersstraat 8 9893 PG te
Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15564
Burgemeester Brouwersstraat 10 9893 PG te
Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15565
Bij Burgemeester Brouwersstraat bij 14 9893 PG
te Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15566
Burgemeester Brouwersstraat 14 9893 PG te
Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15567
Burgemeester Brouwersstraat 22 9893 PG te
Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15568
Burgemeester Brouwersstraat 24 9893 PG te
Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15569
Burgemeester Brouwersstraat 26 9893 PG te
Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15570
Burgemeester Brouwersstraat 40 9893 PG te
Garnwerd

Woonhuis

Monumentnummer: 15571
Hunzeweg 8 9893 PC te Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15573
Hunzeweg 34 9893 PD te Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15574 de Meeuwe
Hunzeweg 38 9893 PD te Garnwerd
Molen

Monumentnummer: 15575
Oostumerweg 15 9893 TB te Garnwerd
Kerk en toren

Monumentnummer: 15576
Oostumerweg 17 9893 TB te Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 15577
Oostumerweg 16 9893 TC te Garnwerd
Boerderij

Monumentnummer: 352791
Hunzeweg 32 9893 PC te Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 510791
Hunzeweg 36 9893 PD te Garnwerd
Brugwachterswoning

Monumentnummer: 510792
Bij Hunzeweg 36 9893 PD te Garnwerd
Dijkcoupure

Monumentnummer: 510820
Hunzeweg 7 9893 PA te Garnwerd
Woonhuis

Monumentnummer: 526224
Bij Burgemeester Brouwersstraat 1 9893 PE te Garnwerd
Hekwerk

Monumentnummer: 528914
Bij Burgemeester Brouwersstraat 1 9893 PE te Garnwerd
Kerkhof

6. Verklarende woordenlijst

Stijlaanduidingen en –perioden

Ambachtelijk-traditionele trant: sobere, streekeigen bouwtrant die niet aan een bepaalde stijl of periode is gebonden.

Chaletstijl: op traditionele, Zwitserse architectuur geïnspireerde bouwstijl uit omstreeks 1880-1920 gekenmerkt door onder meer decoratieve windveren en sierspanen.

Expressionisme: in Amsterdam ontwikkelde, expressionistische bouwstijl (Amsterdamse School); in het Noorden versoberd toegepast, nadruk op kloeke vormen, decoratief baksteenmetselwerk (ca.1910-1930).

Eclectische stijl: verzamelnaam voor bouwstijl(en) met gemengde toepassing van diverse historische stijlmotieven ('neostijlen'), zoals neoclassicisme en neorenaissance.

Interbellumarchitectuur: verzamelnaam voor architectuur uit de periode tussen Wereldoorlog I en II, met kloeke volumes in sobere baksteenbouw en markante kapvormen, vaak met overstek (ca. 1915-1940).

Vernieuwingsstijl: verzamelnaam voor gemengde bouwtrant die de overgang vormt van de eclectische stijl naar de moderne, minder aan historische motieven gebonden architectuur.

Wederopbouwarchitectuur: bouwwijze uit de Wederopbouwperiode (1945-1965), vaak uitgevoerd in sobere architectuur verwant aan de Delftse School en/of meer functionalistische architectuur.

Bouwtermen

Krimpentype: woningtype (vaak arbeiderswoning) waarbij het huis in de richting van de voorgevel sprongsgewijs versmalt (zogenoeten krimpen)

Omlopend schilddak: dak gevormd door twee driehoekige schilden aan de smalle, en twee trapeziumvormige schilden aan de lange zijde.

Topgevel: gevel aan de korte zijde van een gebouw; de gevellijn volgt min of meer het driehoekige dak.

Wolfseind: afgeschuinde kant aan de korte zijde van een dak.

7. Bronnenlijst

Literatuur

- J.J. Delvinge, L.M. Pronk-Wiersema, H. Scherings, *Vroeger in Middag; Uit de historie van de gemeente Ezinge: Ezinge, Garnwerd, Feerwerd, Oostum, Aduarderzijl en omstreken*, Bedum 1994
- Henk Meulenbeld, red., *Tussen meeuw en leeuw; Her verhaal van Garnwerd en de Garnwerders*, Garnwerd 2014
- F.J. Olthuis, *Feerwerd toen: Het leven van alledag in en om Feerwerd in vroeger jaren*, 1991
- Ronald Stenvert, e.a. *Monumenten in Nederland, Groningen*, Zwolle 1998

Websites

- www.beeldbankgroningen.nl
- www.boekeniersgarnwerd.nl/huizenkaart
- www.hisgis.nl/hisgis/gewesten/groningen/groningen
- www.topotijdreis.nl